

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Rady ustanawiającego wspólnotowe środki finansowe na rzecz wdrażania Wspólnej Polityki Rybołówstwa i w obszarze prawa morza

COM(2005) 117 wersja ostateczna — 2005/0045 (CNS)

(2006/C 65/07)

Dnia 19 maja 2005 r., Rada postanowiła, zgodnie z art. 37 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wspomnianej powyżej.

Sekcja ds. Rolnictwa, Rozwoju Wsi i Środowiska Naturalnego, odpowiedzialna za przygotowanie prac Komitetu na ten temat, wydała opinię w dniu 9 listopada 2005 r. (Sprawozdawca: **Gabriel SARRÓ IPARRAGUIRRE**).

Na 422.° sesji plenarnej w dniach 14 i 15 grudnia 2005 r. (posiedzenie z dnia 14 grudnia 2005 r.) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny przyjął 122 głosami, przy 4 głosach wstrzymujących się, następującą opinię:

1. Wprowadzenie

1.1 Komisja Europejska zwróciła się do Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z prośbą o przygotowanie opinii w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia ustanawiającego ramy interwencji finansowych koniecznych do wdrażania Wspólnej Polityki Rybołówstwa (WPRyb), w wysokości 2583 mln euro; wniosek ten uzupełnia wniosek dotyczący rozporządzenia Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rybołówstwa ⁽¹⁾ (EFR), o budżecie w wysokości 4963 mln euro.

1.2 Jednym z celów WPRyb jest osiągnięcie skuteczności w dziedzinie interwencji finansowej. Celem projektowanego rozporządzenia jest przyczynienie się do poprawy warunków wdrażania interwencji finansowych w każdym z wyznaczonych obszarów poprzez ustalenie szczegółowych celów dla każdego z nich.

1.3 Obecnie Komitet pragnie wyrazić głębokie zaniepokojenie brakiem decyzji w sprawie zatwierdzenia budżetu na lata 2007 — 2013. EKES uważa, że UE stoi przed poważnym wyzwaniem, którego rozwiązanie wymaga największych wysiłków politycznych. Finansowanie WPRyb nie będzie wykonalne, jeśli nie zostaną utrzymane środki budżetowe na potrzeby omawianego projektowanego rozporządzenia oraz Europejskiego Funduszu Rybołówstwa. EKES zwraca się do Rady, aby przyjęte przez nią decyzje polityczne nie miały negatywnego wpływu na finansowanie WPRyb, czyli aby gwarantowały zrównoważone korzystanie żywych zasobów akwakultury, zapewniające zrównoważone warunki gospodarcze, ekologiczne i społeczne. W tym kontekście EKES wyraża także ubolewanie, że do chwili obecnej Rada nie podjęła żadnej decyzji w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia w sprawie Europejskiego Funduszu Rybołówstwa.

1.4 We wniosku omawia się cztery obszary działania, w których zostaną zastosowane wspólnotowe środki finansowe:

- kontrola i egzekwowanie norm WPRyb;
- środki ochronne, gromadzenie danych i rozwój doradztwa naukowego, związanych ze zrównoważonym zarządzaniem zasobami rybołówstwa, zgodnie z założeniami WPRyb;
- zarządzanie Wspólną Polityką Rybołówstwa;

— stosunki międzynarodowe w dziedzinie WPRyb i prawa morza.

1.5 Komitet uznaje omawiany wniosek dotyczący rozporządzenia za potrzebny i akceptuje wymienione w nim obszary zastosowania.

2. Wspólnotowe środki finansowe w czterech obszarach zastosowania

2.1 Kontrola i egzekwowanie norm WPRyb

2.1.1 W obszarze kontroli i egzekwowania WPRyb środki finansowe zostaną zastosowane w celu poprawy kontroli działalności połowowej Państw Członkowskich oraz kontroli działań związanych z oceną i kontrolą przeprowadzanymi przez służby Komisji. Do wspólnotowych środków finansowych kwalifikować się będą następujące wydatki poniesione przez Państwa Członkowskie: wydatki związane z wdrażaniem nowych technologii w zakresie kontroli oraz związane z programami szkoleniowymi, programami pilotażowymi w dziedzinie inspekcji i obserwacji, przeprowadzanymi audytami oraz seminariami informacyjnymi.

2.1.2 Ponadto, finansowane będą też wydatki poniesione przez Komisję Europejską związane z administracyjnymi ustaleniami ze Wspólnym Centrum Badawczym, wydatki operacyjne związane z inspekcjami przeprowadzanymi przez inspektorów Komisji oraz koszty funkcjonowania Europejskiej Agencji Kontroli Rybołówstwa.

2.1.3 Komitet zgadza się z propozycjami dotyczącymi środków w dziedzinie kontroli i egzekwowania norm.

2.2 Środki ochronne, gromadzenie danych i rozwój doradztwa naukowego, związane ze zrównoważonym zarządzaniem zasobami rybołówstwa w obszarze stosowania WPRyb

2.2.1 W drugim obszarze zastosowania planowanego rozporządzenia jest mowa o wsparciu finansowym dla Państw Członkowskich, które umożliwiłoby im stworzenie wieloletnich sumarycznych zbiorów danych naukowych, obejmujących informacje biologiczne, techniczne, środowiskowe i gospodarcze. Celem tego jest ocena stanu zasobów, poziomu połowów, wpływu rybołówstwa na zasoby i ekosystem morski oraz rentowności rybołówstwa, na wodach wspólnotowych i poza nimi.

⁽¹⁾ Dz.U. C 267 z 27.10.2005

2.2.2 Informacje te uzyskuje się poprzez gromadzenie danych podstawowych przez Państwa Członkowskie; dane dodatkowe będą gromadzone przez Komisję.

2.2.3 Mając na uwadze, że zarządzanie rybołówstwem zależy od istnienia danych na temat stanu biologicznego populacji ryb i wpływu działalności połowowej, EKES wyraża aprobatę dla proponowanych środków finansowych związanych z gromadzeniem przez Państwa Członkowskie podstawowych danych. Podobnie popiera zbieranie przez Komisję danych dodatkowych, mając na uwadze, że rolą tych danych jest optymalizacja i standaryzacja metod gromadzenia danych podstawowych z Państw Członkowskich. Niemniej jednak EKES uważa, że w celu usprawnienia zarządzania rybołówstwem powinna także powstać możliwość finansowania, za pośrednictwem Państw Członkowskich, kosztów poniesionych przez sektor rybołówstwa na wykonanie niezbędnych analiz sytuacji społeczno-gospodarczej w sektorze oraz analiz wpływu działalności połowowej na środowisko naturalne.

2.2.4 Reforma WPRyb odnowiła zapotrzebowanie na doradztwo naukowe, zwłaszcza w odniesieniu do przyjęcia podejścia opartego na ekosystemach i zarządzaniu mieszanymi zasobami rybnymi. Dlatego też Komitet uznaje za odpowiednie koszty kwalifikujące się do pokrycia ze wspólnotowych środków finansowych w dziedzinie doradztwa naukowego.

2.2.5 Jednakże EKES powtarza, jak już apelował w swojej opinii w sprawie Europejskiego Funduszu Rybołówstwa⁽²⁾, że wsparcie finansowe powinno obejmować także doradztwo naukowe dla sektora rybołówstwa. Do osiągnięcia odpowiedniego wypełnienia norm WPRyb konieczne są wysiłki finansowe w tej dziedzinie.

2.3 Zarządzanie Wspólną Polityką Rybołówstwa

2.3.1 Wspólnotowe środki finansowe w tym trzecim obszarze zastosowania mają ułatwić zaangażowanie zainteresowanych stron na wszystkich etapach WPRyb, a także informowanie ich o celach Wspólnej Polityki Rybołówstwa i związanych z nią środkach. Środki wsparcia finansowego będą przekazywane za pośrednictwem Komitetu Doradczego ds. Rybołówstwa i Akwakultury (ACFA) i Regionalnych Komitetów Doradczych (RAC) oraz poprzez organizowane przez Komisję Europejską seminaria informacyjne i szkolenia.

2.3.2 Komitet wyraża swoją aprobatę dla tych rozwiązań, uważając przy tym, odnośnie do Regionalnych Komitetów Doradczych, że, jak sugeruje się w punkcie 5.3 „Legislacyjnego zestawienia finansowego” załączonego do wniosku dotyczącego rozporządzenia, Komisja powinna rozważyć możliwość rozszerzenia okresu finansowania kosztów działalności tychże Regionalnych Komitetów Doradczych.

2.4 Stosunki międzynarodowe w dziedzinie WPRyb i prawa morza

2.4.1 W obszarze współpracy międzynarodowej finansowanie wspólnotowe pokryje wydatki związane z umowami połowowymi, włącznie z umowami o współpracy połowowej,

a także koszty wynikające z przynależności Wspólnoty Europejskiej do organizacji międzynarodowych. EKES jest zdania, że spośród konkretnych celów w dziedzinie stosunków międzynarodowych, najważniejsze są działania na rzecz ochrony i zrównoważonej eksploatacji zasobów rybołówstwa w wodach przynależących do państw trzecich i w wodach międzynarodowych oraz utrzymanie zatrudnienia w regionach zależnych od rybołówstwa.

2.4.2 Komitet podkreśla istotne znaczenie — dla całości polityk wspólnotowych — przynależności Unii Europejskiej do wszystkich organizacji międzynarodowych związanych z rybołówstwem oraz z prawem morza, ponieważ przyszłość międzynarodowych zasobów połowowych zależy od odpowiedzialnego zarządzania przez organizacje międzynarodowe. Dlatego też wyraża swoją aprobatę dla wspólnotowych środków finansowych przewidzianych w tej dziedzinie stosunków międzynarodowych.

2.4.3 EKES uważa, że koszty udziału przedstawicieli sektora rybołówstwa w posiedzeniach organizacji międzynarodowych, na wniosek Państw Członkowskich lub Komisji, powinny także być objęte finansowaniem ze środków finansowych w tej dziedzinie.

2.5 Pomoc techniczna

2.5.1 Komitet wyraża aprobatę dla finansowania ze środków wspólnotowych kosztów związanych z przygotowaniem, nadzorem, monitorowaniem, audytem i oceną niezbędnych do osiągnięcia celów proponowanego rozporządzenia.

3. Poziom współfinansowanie, procedury finansowe, przyznawanie funduszy oraz kontrola i ocena

3.1 We wniosku dotyczącym rozporządzenia ustala się procentowy udział współfinansowania przez państwa członkowskie środków finansowych, odpowiednich dla różnego rodzaju wydatków w każdym z obszarów zastosowania. EKES nie ma żadnych obiekcji do przewidzianych limitów.

3.2 We wniosku dotyczącym rozporządzenia zabrania się łączenia pomocy wspólnotowej, ustalając że działania finansowane według reguł tego rozporządzenia nie mogą być dofinansowywane z innych wspólnotowych środków wsparcia. Komitet uważa, że środki finansowe innych polityk wspólnotowych, takich jak polityka badań naukowych, rozwoju, handlu zagranicznego i środowiska naturalnego, powinny być także wykorzystane w działaniach w obszarze stosunków międzynarodowych wymienionych w omawianym wniosku. Komisja Europejska sama jasno wskazuje, w swoim „Komunikacie w sprawie zintegrowanych ram zawierania umów o współpracy w dziedzinie rybołówstwa z krajami trzecimi”, że głównym celem Unii Europejskiej są działania na rzecz zrównoważonego rybołówstwa za pośrednictwem WPRyb i instrumentów innych polityk wspólnotowych, np. europejskiej polityki badań naukowych, rozwoju, handlu zagranicznego i środowiska naturalnego.

(²) Idem, punkt 3.5.3.6.

3.3 Ponadto, we wniosku określa się procedury finansowe w każdym z obszarów zastosowania. Podany jest tam termin i zasady składania wniosków o przyznanie wspólnotowych środków finansowych przez Państwa Członkowskie, a także procedura rozpatrywania wniosków przez Komisję, która określa całkowitą wysokość pomocy finansowej, poziom wkładu finansowego na rzecz danego Państwa Członkowskiego oraz wszelkie inne warunki związane z tym wkładem. Biorąc pod uwagę, że w rozporządzeniu przewiduje się także ochronę interesów finansowych Wspólnoty za pomocą środków mających na celu zapobieganie nieprawidłowościom finansowym, korupcji oraz wszelkim innym działaniom niezgodnym z prawem, poprzez inspekcje, kontrole i audyt wykorzystania przyznanej pomocy finansowej, Komitet uznaje za odpowiedni system finansowania i kontroli przewidziany w projektowanym rozporządzeniu.

4. Podsumowanie

4.1 EKES popiera wniosek dotyczący rozporządzenia Rady ustanawiającego wspólnotowe środki finansowe na rzecz wdrażania Wspólnej Polityki Rybołówstwa i w obszarze prawa morza; apeluje jednak do Komisji o uwzględnienie następujących uwag:

4.2 Komitet uznaje za potrzebny omawiany wniosek dotyczący rozporządzenia ustanawiającego wspólnotowe środki finansowe na rzecz wdrażania Wspólnej Polityki Rybołówstwa i w obszarze prawa morza, ponieważ uzupełnia on rozporządzenie Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rybołówstwa.

4.3 Komitet głęboko ubolewa, że w momencie przygotowywania niniejszej opinii nie podjęto jeszcze decyzji co do przyjęcia budżetu na okres 2007 — 2013, który jest okresem pełnego wdrożenia środków finansowych przewidzianych w niniejszej opinii, oraz że Rada nie podjęła jeszcze żadnej decyzji w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia w sprawie Europejskiego Funduszu Rybołówstwa.

4.4 EKES apeluje do Komisji, aby jakiegokolwiek zmiany budżetowe w ramach perspektyw finansowych nie dotknęły procentowo budżetu WPRyB, gdyż w przeciwnym razie niemożliwe będzie osiągnięcie celów wyznaczonych w reformie WPRyB.

4.5 Proponowane obszary zastosowania są konieczne i wystarczające, jako że projektowane rozporządzenie wyposaża Państwa Członkowskie i Komisję Europejską w odpowiednie środki do skuteczniejszej interwencji finansowej WPRyB.

4.6 Spośród obszarów zastosowania proponowanych w rozporządzeniu, EKES pragnie zwrócić uwagę Komisji na szczególne znaczenie rozwijania doradztwa naukowego. Zrów-

noważony rozwój zasobów połowowych — i w związku z tym sukces WPRyB — zależy od bogatej, rzetelnej i aktualnej wiedzy naukowej na temat sytuacji poszczególnych gatunków połowowych. Ogromny wysiłek, jaki podejmują wspólnotowe i państwowe organy administracji odpowiedzialne za rybołówstwo oraz sektor rybołówstwa, zobowiązuje do tego, by Unia Europejska posiadała najlepsze doradztwo naukowe na temat zasobów połowowych w wodach własnych i międzynarodowych.

4.7 W tym kontekście, i w celu rozwoju doradztwa naukowego, Komitet uważa, że powinna także istnieć możliwość finansowania kosztów, za pośrednictwem Państw Członkowskich, poniesionych przez sektor rybołówstwa na wykonanie analiz oceniających sytuację społeczno-gospodarczą w sektorze oraz wpływ działalności połowowej na środowisko naturalne. Dlatego też uważa, że ze środków pomocy finansowej należy także pokrywać koszty doradztwa naukowego poniesione przez sektor rybołówstwa.

4.8 Komitet wyraża aprobatę dla środków finansowych przewidzianych w dziedzinie zarządzania WPRyB, gdyż przyczynią się one do uczestnictwa zainteresowanych stron na wszystkich etapach polityki rybnej i jednocześnie do informowania ich o osiągnięciu wyznaczonych przez nią celów.

4.9 W odniesieniu do Regionalnych Komitetów Doradczych (RAC) EKES sądzi, że należy rozszerzyć okres finansowania kosztów ich działalności.

4.10 Przynależność Unii Europejskiej do organizacji międzynarodowych związanych z rybołówstwem oraz z prawem morza jest, zdaniem EKES-u, bardzo istotna i dlatego EKES zgadza się na przyznanie pomocy finansowej w tej dziedzinie, a także na rzecz umów połowowych, łącznie z umowami o współpracy w sektorze rybołówstwa z krajami trzecimi, ponieważ ma to istotne znaczenie dla działań mających na celu ochronę i zrównoważoną eksploatację zasobów rybołówstwa w wodach przynależących do państw trzecich i w wodach międzynarodowych oraz dla działań na rzecz utrzymania zatrudnienia w regionach zależnych od rybołówstwa.

4.11 Ponadto, Komitet uważa, że koszty udziału przedstawicieli sektora rybołówstwa w posiedzeniach organizacji międzynarodowych, na wniosek Państw Członkowskich lub Komisji, powinny także być objęte finansowaniem ze środków w obszarze stosunków międzynarodowych.

4.12 Komitet uważa, że środki finansowe innych polityk wspólnotowych, takich jak polityka badań naukowych, rozwoju, handlu zagranicznego i środowiska naturalnego, powinny także mieć wkład w działania w obszarze stosunków międzynarodowych Wspólnej Polityki Rybołówstwa.

Bruksela, 14 grudnia 2005 r.

Przewodnicząca
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
Anne-Marie SIGMUND